

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ МІНІМІЗАЦІЄЮ ІММОБІЛІЗОВАНИХ КОШТІВ, ВКЛАДЕНИХ У МАТЕРІАЛИ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

*В. В. Бойко, к. т. н., професор, О. Ю. Будинська, асистент,
ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
professor.Bojko@Gmail.com, olja.bud@mail.ru*

Науково обґрунтовано необхідність удосконалення організаційно-економічного механізму управління мінімізацією іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали. Подано методологію розрахунку економічної ефективності впровадження на машинобудівних підприємствах удосконаленого механізму управління мінімізацією іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали.

Ключові слова: механізм управління, вкладені у матеріали кошти, іммобілізація, мінімізація витрат, вивільнення, задіяні кошти.

Постановка проблеми. Забезпечення ефективності механізму управління іммобілізованими коштами, вкладеними в матеріали в умовах складної фінансової ситуації, спонукає машинобудівні підприємства приділяти значну увагу управлінню процесом їх мінімізації. У системі управління господарською діяльністю машинобудівних підприємств кошти, вкладені в матеріали, є значними за своїм обсягом. Слід зазначити, що матеріали у фізичному понятті – це великий спектр номенклатури та її асортименту, які постійно змінюються за притаманними їм показникам (стандартам, видам, структурі тощо). Тому матеріали є одним із найважливіших та найскладніших об'єктів дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Критичний аналіз наукової літератури з названих питань дозволяє зробити висновки відносно того, що серед дослідників не існує єдиного загальноприйнятого підходу щодо дослідження коштів, вкладених у матеріали при здійсненні процесу виробництва на машинобудівних підприємствах. Деякі науковці розглядають окремі аспекти механізму управління названими коштами, зокрема ті, які пов'язані з удосконаленням обліково-розподільних, аналітичних та планово-бюджетних процедур [1; 2]. Інші вчені розробляють або вдосконалюють цілісну концепцію формування механізму управління коштами, вкладеними в ресурси підприємства, використовуючи при цьому системний підхід в управлінні, сутність якого по-

лягає у розгляданні об'єкта дослідження як самостійної системи, що взаємодіє з іншими [3].

У сучасних умовах управління коштами, вкладеними в матеріали, які займають провідне місце в ресурсах підприємства, розглядається як засіб здобуття підприємством вагомого економічного результату. Кошти, спрямовані на виробництво продукції, займають значне місце у загальних грошових засобах, що вкладені у ресурси підприємства. Вони, власне, концентрують результати усієї його діяльності [4]. Як зазначалося вище, особливу увагу, на думку авторів, слід приділяти саме таким коштам, до яких, окрім вартості матеріалів, належать ще й ті, які спрямовані на створення продукції відповідної якості. До них можна віднести кошти, спрямовані на заміну (переробку) неякісної сировини та напівфабрикатів; супутні змінні витрати, які залежать від тривалості виробництва (а, відповідно, й переробки у разі невідповідної якості) продукції тощо.

Узагальнюючи досягнення в галузі досліджень управління коштами, вкладеними у ресурси підприємства, та ґрунтуючись на працях В. Швеця, В. Бойко, М. Пашкевич, Л. Соляник, М. Іванової, В. Терещенко, Л. Станфорд, Д. Кліланда, В. Кінга, В. Волкової, В. Панасюка, І. Давидовича, А. Турила, Л. Нападовської, Ю. Кравчука (див., напр. [5; 9] та інших, можна стверджувати, що вдосконалення організаційного механізму управління коштами, вкладеними у вироб-

ничі ресурси, набуває вагомого значення.

Управління коштами, вкладеними у виробничі ресурси на машинобудівному підприємстві, передбачає виконання всіх визначених функцій управління, які повинні реалізовуватися через елементи управлінського процесу: прогнозування, планування, нормування, організацію, калькулювання, мотивацію та стимулювання, облік, аналіз, регулювання та контроль названих коштів. Виконання всіх функцій управління за всіма елементами – це взаємодія керуючої підсистеми (суб'єкт управління) та керованої підсистеми (об'єкт управління). Суб'єктами управління коштами, вкладеними в ресурси (в т. ч. матеріали), є керівники, менеджери, спеціалісти, бухгалтери підприємства, які приймають безпосередню участь у виконанні окремих функцій або елементів управління ними. Слід зауважити, що особливим об'єктом управління є кошти, вкладені у матеріали при виробництві та реалізації продукції [3].

Погоджуючись з перерахованими елементами управлінського процесу, автори вважають, що поданий перелік потребує більш розширеної (уточненої) класифікації, що зумовлено необхідністю удосконалити організаційно-економічний механізм управління мінімізацією іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, при операційній діяльності машинобудівного підприємства. Першочерговою метою названого механізму є, на думку авторів, не тільки визначення місць виникнення іммобілізації коштів, вкладених у матеріали, починаючи з постачання матеріалів і закінчуючи продажем товару, але й визначення меж іммобілізації коштів, вкладених у матеріали при їх мінімізації відносно задіяних коштів підприємства. Наступною важливою функцією системи управління повинно бути забезпечення найбільш значного відшкодування загальних іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, яке б підтримувало безперебійне функціонування підприємства.

Формулювання мети статті. Метою даної статті є обґрунтування необхідності удосконалення організаційно-економічного механізму управління мінімізацією іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, а також розрахунок економічної ефективнос-

ті впровадження на машинобудівних підприємствах удосконаленого механізму управління мінімізацією іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали.

Виклад основного матеріалу дослідження. Слід зауважити, що всі складові загальних коштів, вкладених у матеріали, необхідно розглядати у зв'язку з економічною вигодою, яку отримує підприємство. Наприклад, закупівля матеріалів великими партіями (більше необхідного обсягу) є витратною, оскільки збільшує обсяг коштів, спрямованих на утримання складів, але може буди економічно вигідною для зменшення коштів, спрямованих на забезпечення транспортування. При цьому транспортна вигода перекриватиме наявний додатковий обсяг матеріалів. Кошти, вкладені в матеріали, у процесі виробництва продукції можуть бути значними у вигляді відходів виробництва, але нести економічну вигоду для підприємства. Якщо, наприклад, постачати заготовку необхідного розміру дорожче, ніж використовувати наявну, але більшого розміру, заздалегідь збільшуючи відходи виробництва. Таким чином, ефективний механізм управління мінімізацією іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, повинен брати до уваги не тільки безпосереднє скорочення фактичного обсягу таких коштів відносно авансованих (нормованих) коштів, вкладених у матеріали, але й діяти у синтезі з управлінськими рішеннями, спрямованими на досягнення економічної вигоди для результатів діяльності машинобудівного підприємства в цілому.

Функції управління коштами, вкладеними в ресурси (у тому числі матеріали), по-різному трактуються науковцями. Так, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, Л. Ю. Хлапюнов, Г. А. Макухін [6] розділяють функції першого порядку (планування, облік, аналіз, контроль) та функції другого порядку (прогнозування, нормування, організація, калькулювання собівартості, стимулювання зменшення, регулювання, координація). А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, А. А. Турило розуміють під функціями управління коштами, вкладеними в ресурси (в т.ч. матеріали) аналіз, облік, прийняття рішень, планування, організацію, контроль, мотивацію [5]. Науковцями М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О.

С. Коцюба дані функції зводяться до розробки рішень (прогнозування, планування); реалізації рішень (регулювання, організація, мотивація); контролю (облік, аналіз) [7].

С. Ф. Голов поділяє відповідні функції на планування, організацію, облік, мотивацію, контроль, аналіз, регулювання, перегляд планів, коригування діяльності [8]. М. С. Пашкевич дотримується твердження, що, розглядаючи реалізацію функцій управління коштами, вкладеними в ресурси (в т.ч. матеріали), у виробництві слід приділити увагу чинникам процесу їх компенсації, які можливо призводять до низького рівня відновлення або втрат виробничих ресурсів, низького рівня реалізації економічних вигод [9].

Як наголошується у праці [1], облік коштів, вкладених у матеріали, як одна з функцій управління ними, передбачає спостереження, ідентифікацію, вимірювання та реєстрацію фактів використання ресурсів у процесі господарської діяльності підприємства. На підприємствах організовується облік за економічними елементами коштів, вкладених у ресурси, за статтями калькуляції, за місцями їх виникнення та центрами відповідальності. Основною метою організації названого обліку коштів, вкладених у ресурси, є створення інформаційної бази для здійснення його аналізу та прийняття відповідних управлінських рішень. Відповідно, ефективний облік коштів, вкладених у ресурси, значна частина яких належить матеріалам, є одним з першорядних важелів організаційно-економічного механізму управління названими коштами, щодо їх іммобілізації. Іммобілізація коштів, вкладених у матеріали, виникає у всіх підрозділах діяльності підприємства. Саме вона є причиною відволікання оборотних коштів підприємства. Необхідність відшкодування іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, у названих випадках примушує підприємство залучати для цього інші власні кошти, а то й звертатися до джерел їх запозичення. Тому, на думку авторів роботи, слід розширити організаційно-економічний механізм управління ресурсами, виокремити та доопрацювати положення щодо управління коштами, вкладеними в матеріали, звернути увагу при цьому на їх іммобілізацію та умови її компенсації.

Компенсація іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, як було сказано раніше, в першу чергу потребує наявності коштів. Тому аналіз коштів, вкладених у матеріали, проводиться з метою визначення ступеня їх наявності та оцінювання впливу чинників на їх обсяг та можливість компенсації. Результати такого аналізу дають змогу виявити причини збільшення, резерви скорочення коштів, вкладених у матеріали, та напрямки зменшення їх іммобілізації на різних етапах їх руху. Крім цього, названий аналіз повинен бути науковою основою управління вищезазначеними коштами підприємства.

Прийняття рішень у сфері управління коштами, вкладеними в ресурси у виробництві продукції, традиційно полягає в обґрунтуванні доцільності виробництва окремих видів продукції (виконання певних видів робіт, надання певних послуг), виборі техніки та технологій, формуванні товарного асортименту підприємства. Адже, часто рішення про вироблення заздалегідь непробиткового товару може бути прийнято із стратегічною метою, щоб перекрити понесені витрати прибутками з інших напрямків виробництва. Від рівня і значення прийнятого управлінського рішення залежить розмір необхідних для його виконання фінансових коштів, особливо для вкладання в матеріали. Розмір коштів, вкладених у матеріали, впливає на їх окупність та величину фінансового результату діяльності підприємства.

На етапі прогнозування можливої компенсації коштів, вкладених у матеріали, доцільно також, на думку авторів, враховувати ризик їх іммобілізації під час господарської діяльності в цілому. Насамперед, організація коштів, вкладених у матеріали, полягає у визначенні місць їх виникнення, а також можливої іммобілізації і центрів відповідальності за них з метою відслідковування причин збільшення або зменшення, та «заморожування».

В управлінні коштами, вкладеними в матеріали, щодо мінімізації їх іммобілізації увагу слід приділити питанням мотивації. Мотивація полягає у спонуканні працівників підприємства до дотримання економічних режимів використання матеріалів і, як наслідок, нормованих (авансованих) коштів,

вкладених у матеріали, а також пошуку способів уникнення їх фактичного перевищення. Важливим напрямком мотивації постає виконання практичних завдань щодо мінімізації іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, на стадіях операційного циклу. Для цього слід розробити види матеріального та морального стимулювання (додаткові нарахування до заробітної платні, премії, перспективи службового просування тощо).

Велика частка поставлених завдань реалізується завдяки їх постійному контролю. В основному, контроль організовується за допомогою обліку та аналізу фактичних коштів, вкладених у матеріали. Результати контролю взагалі повинні визначатися щодо рівня авансованих коштів, вкладених у матеріали, виявлення відхилення фактичних показників від авансованих (або базових) для знаходження їх причин. Контроль виконання встановлених норм та нормативів, їх зміни (як у фізичному, так і в грошовому виразі) становить складне завдання управління на підприємстві. Окрім цього, дуже часто не аналізується іммобілізація коштів, вкладених у матеріали, згідно з їх складовими та місцями утворення.

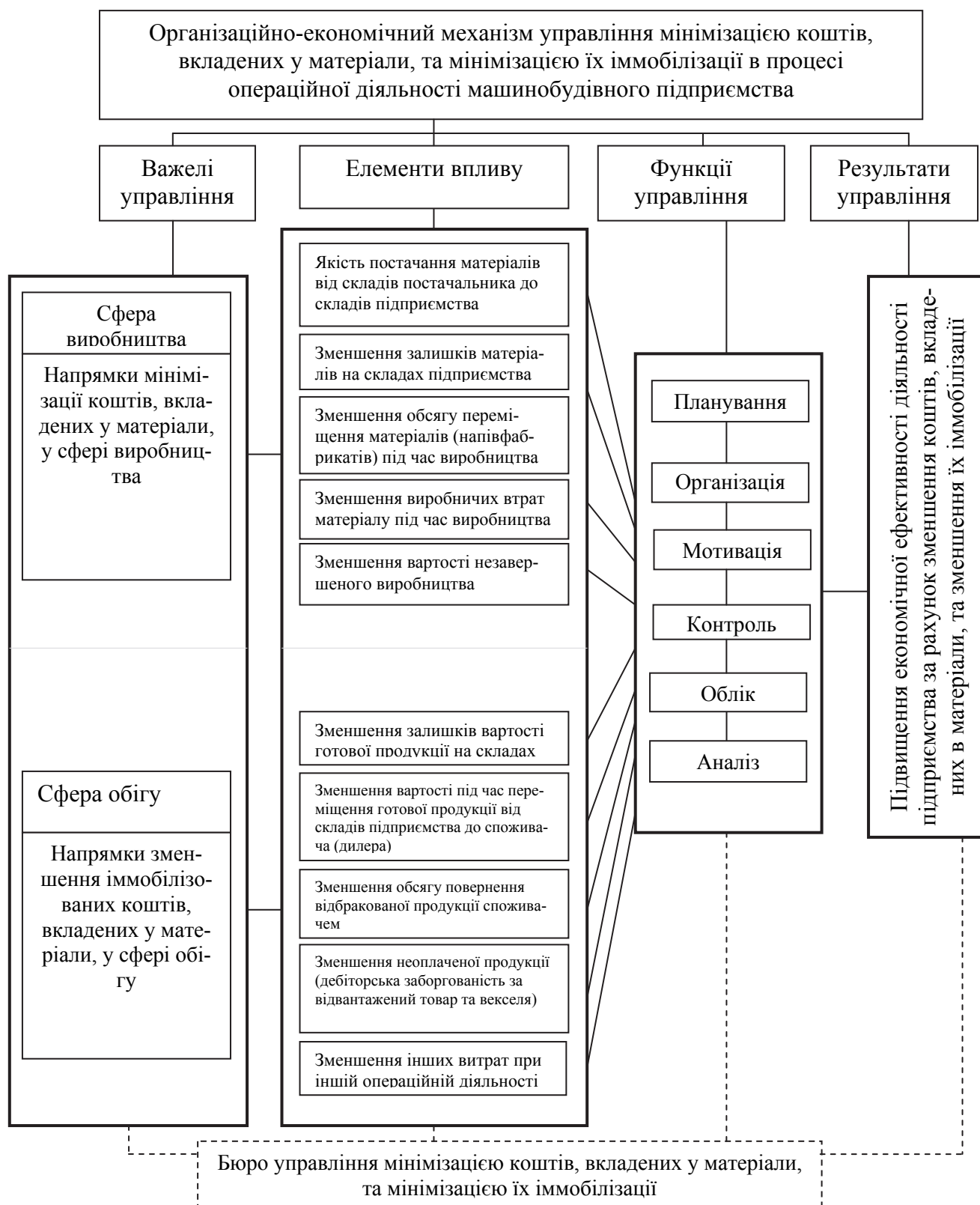
Авторами роботи доопрацьовані елементи управлінських функцій у застосуванні до механізму управління коштами, вкладеними в матеріали, з огляду на мінімізацію їх іммобілізації (рис. 1).

Особливу увагу в застосуванні визначеного механізму приділено функціям управління кожним елементом впливу на мінімізацію іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали, що дозволяє управлінням отримувати «зворотній зв'язок» на кожному етапі їх перетворення (від постачання матеріалів до збуту готової продукції). Такий підхід надає можливість в оперативному та прогностичному плануванні корегувати управлінські рішення щодо руху матеріалів, отримуючи відповідне економічне обґрунтування ефекту в цілому. Отримуючи інформацію про обсяг можливого залучення загальних коштів, вкладених в матеріали, на етапах їх руху можна спрогнозувати достатність як власних, так і запозичених фінансових коштів для їх відшкодування.

Слід зазначити, що планування, як і інші функції управління, є необхідним захо-

дом, оскільки дозволяє нормувати (корегувати) обсяги коштів, спрямованих на постійне орієнтування на ринковий попит. Задоволення короткострокового попиту в останні роки стало метою діяльності підприємства в плановому періоді [10]. Використання в роботі підприємств таких важелів управління як планування діяльності в цілому, так і планування в його окремих структурних підрозділах, стало необхідною ланкою господарювання. Складні умови забезпечення незначних відхилень фактичних показників від планових пояснюються високим динамізмом і нестабільністю зовнішнього та внутрішнього середовищ у діяльності підприємства. У випадках, коли значний обсяг коштів, вкладених у ресурси (в т. ч. матеріали) підприємства, спрямовується не на виробництво продукції, а на проведення переорієнтації відповідно до зміни вимог ринку, може виявитися згубним для нього [11]. Однак, навіть в умовах високого динамізму і невизначеності середовищ, що виникають, як правило, у випадках активного кількісного та якісного розвитку підприємства, плановий період повинен узгоджуватися з періодичністю зміни характеристик середовищ (попит або виникнення внутрішньовиробничих змін тощо) [12].

У організаційно-економічному механізмі управління коштами, вкладеними в матеріали, та мінімізацією їх іммобілізації в операційній діяльності машинобудівного підприємства, функціям управління притаманне, в першу чергу, планування показників підвищення ефективності його діяльності. Організація як функція управління дозволяє вносити корективи в процесі безпосереднього руху коштів, вкладених в матеріали, відповідно до зміни нормативів. Мотивація сприяє заохочуванню працівників до скорочення додаткового збільшення коштів, вкладених у матеріали, через можливість відбракування самих матеріалів, а також напівфабрикатів, готової продукції (у випадках, коли це залежить від ефективності робочої сили). Функція контролю дозволяє підсумувати застосовані коригуючі методи управління щодо мінімізації коштів, вкладених у матеріали, мінімізації їх іммобілізації для компенсації. Ця функція дозволяє використовувати отримані результати в подаль-

Примітка: пунктирними лініями відображено нові організаційні та управлінські функції механізму управління мінімізацією коштів, вкладених у матеріали

Рис. 1. Організаційно-економічний механізм управління мінімізацією коштів, вкладених у матеріали, та мінімізацією їх іммобілізації в процесі операційної діяльності машинобудівного підприємства

шій організаційно-виробничій діяльності машинобудівного підприємства.

Запропоноване у роботі створення Бюро управління мінімізацією коштів, вкладених у матеріали, та мінімізацією їх іммобілізації (рис. 1) набуває інформативно-економічного значення для операційної діяльності машинобудівного підприємства. Воно сприяє інтегруванню та чіткій координації діяльності всіх підрозділів підприємства для виконання поставлених завдань щодо зменшення обсягу коштів, вкладених у матеріали, у запасах та дебіторській заборгованості, підвищення економічної ефективності (зниження собівартості, збільшення прибутковості та всіх видів рентабельності) при виробничо-підприємницькій діяльності машинобудівного підприємства.

Однією з актуальних проблем сучасних машинобудівних підприємств є максимальне скорочення розміру збитків різного характеру, які виникають при його виробничо-підприємницькій діяльності та потребують додаткового залучення коштів. Причиною актуальності саме цієї проблеми є те, що збільшення коштів, вкладених у матеріали, при виробничо-підприємницькій діяльності пов'язане з недоліками застосовуваних в управлінні та виробництві організаційних процедур. До них належать кошти, вкладені в матеріали, які перевищують асигновані, при безконтрольному їх використанні, накопиченні, найчастіше, за рахунок необґрунтовано значних обсягів запасів матеріалів не тільки у фізичному виразі, а й у коштах, вкладених у ці матеріали, що тим самим сприяє їх іммобілізації.

Можливий економічний ефект від застосування результатів вдосконалення організаційно-економічного механізму управління іммобілізованими коштами, вкладеними в матеріали, розраховується за чотирма напрямками.

Перший напрямок. Іммобілізація коштів, вкладених у матеріали підприємства, певною мірою відволікає їх від виробництва та змушує керівництво шукати альтернативні кошти для фінансування їх компенсації. Таким чином, першим напрямком отримання економічного ефекту стає зменшення іммобілізації коштів, вкладених у матеріали, за рахунок їх «розморожування», тобто,

зменшення іммобілізації коштів, вкладених у матеріали, в операційному циклі. Скорочення іммобілізації коштів, вкладених у матеріали, та їх вивільнення можливе за рахунок зменшення різниці між фактичними коштами, вкладеними в матеріали, та нормативними. Досягнути такого зменшення можна за рахунок: скорочення непланового браку, зменшення складських запасів матеріалів, скорочення часу знаходження матеріалів у незавершеному виробництві, зменшення залишків готової продукції на складах підприємства, скорочення часу розрахунків та скорочення дебіторської заборгованості за товар. Вивільнення задіяних коштів, вкладених у матеріали (за потреби ринку збуту) дозволяє додатково виробляти та реалізовувати продукцію, надає можливість одержувати додатковий прибуток як фінансовий результат від операційної діяльності.

Другий напрямок. За відсутністю необхідності додаткового виробництва продукції вивільнені фінансові кошти можуть бути перерозподілені на розвиток підприємства та соціальні потреби.

Третім напрямком підрахунку отриманого економічного ефекту від запропонованих заходів є можливе зменшення постійних витрат за рахунок скорочення загального часу компенсації іммобілізованих коштів, вкладених у матеріали. По-перше, це скорочення норми часу складських запасів (по готовій продукції) ($-\Delta t_{ск}$). Вартісним наслідком такого скорочення є зменшення амортизації складських витрат як на утримання виробничих запасів, так і на утримання готової продукції. Скорочення норми запасів сприяє зменшенню витрат на утримання основних та допоміжних складів підприємства, до яких належать як безпосередні витрати на утримання (опалення, освітлення, підтримання санітарних умов тощо), так і заробітна плата обслуговуючому персоналу. Такі витрати називаються невиробничими, але стосуються загальних операційних витрат підприємства. По-друге, це скорочення норми знаходження матеріалів біля робочого місця та між цехами при переміщенні у виробництві, тобто скорочення тривалості виробничого циклу ($-\Delta t_{вц}$). Наслідками скорочення тривалості виробничо-

го циклу можуть бути:

1) зменшення обсягу незавершеного виробництва;

2) покращення техніко-технічних показників;

3) покращення санітарно-гігієнічних умов та соціального обслуговування робочого місця (зменшення кількості лікарняних листів через травмування на робочому місці).

Зменшення загальних витрат за рахунків скорочення часу іммобілізації та компенсації коштів, вкладених у матеріали, призводить на виході до зниження собівартості постійних витрат підприємства.

Таким чином, впровадження запропонованих заходів, за незмінних інших умов, та зменшення постійних витрат виробництва підприємство отримує додатковий приріст маржинального прибутку.

Четвертим напрямком підрахунку економічного ефекту відносно запропонованих заходів стає зменшення запозичених коштів (в т.ч. кредитів, які зазвичай складають до 50% задіяних коштів) та їх сплати (відсотки, що сягають 25–30% річних) за рахунок «розмороження» коштів, вкладених у матеріали.

Розрахунок можливого економічного ефекту від зменшення іммобілізації коштів, вкладених у матеріали, при операційній діяльності на ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» у 2010 році дозволив визначити, що підприємство мало отримати додатковий маржинальний прибуток розміром 44292 тис. грн. При цьому обсяг вивільнених коштів у зв'язку з мінімізацією іммобілізації коштів, вкладених у матеріали, повинен скласти 13917 тис. грн. Якщо була відсутня необхідність додаткового виробництва продукції, підприємство мало можливість спрямувати вивільнені фінансові кошти на розвиток та соціальні потреби.

Висновки. Запропонований організаційно-економічний механізм управління мінімізацією коштів, вкладених у матеріали, та мінімізацією їх іммобілізації дозволяє створити системно функціонуючий підрозділ на підприємстві та в деякій мірі запобігти негативним економічним явищам господарювання. Впровадження вищезазначеної пропозиції дозволяє сконцентрувати в єдину

систему функції, що діють у механізмі управління мінімізацією коштів, вкладених у матеріали, та мінімізацією їх іммобілізації, яка забезпечить підвищення ефективності діяльності підприємства в цілому.

Література

1. Партин, Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: Монографія. / Партин Г. О. – К. : УБС НБУ, 2008. – 219 с.
2. Партин, Г. О. Особливості управління витратами машинобудівного підприємства на засадах системного підходу / Г. О. Партин, А. І. Ясинська // – Режим доступу : URL : <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/2764>.
3. Ясинська, А. І. Сутність управління витратами на вітчизняних підприємствах / А. І. Ясинська // – Режим доступу : URL : <http://vlp.com.ua/node/1830>.
4. Шапіро, І. А. Характеристика основних підходів до формування систем управління витратами промислових підприємств / І. А. Шапіро // – Режим доступу : URL : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Ever/2011_1/38.pdf.
5. Турило, А. М. Уточнення сутності поняття «витрати» і їхньої економічної оцінки на підприємстві / А. М. Турило, Ю. Б. Кравчук, Н. М. Цуцурук // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №11. – С.85–88.
6. Управління затратами підприємства : [монографія] / Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, Л. Ю. Хлапюнов, Г. А. Макухін / Східноукраїнський національний ун-т. – К. : Лібра, 2007. – 320 с.
7. Управління витратами : навч. пос. / М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба та ін.; за заг. ред. М. Г. Грещака. – К. : КНЕУ, 2008. – 264 с.
8. Голов, С. Ф. Управлінський облік: підручник / С. Ф. Голов. – К. : Лібра, 2008. – 704 с.
9. Пашкевич, М. С. Управління процесом компенсації виробничих витрат на промисловому підприємстві/ дисертація канд. економ. наук.: 08.00.04/ Національний гірничий університет. – Дніпропетровськ, 2009 – 158 с.
10. Петренко, О. Л. Модели управления затратами в системе внутрипроизводственной логистики предприятия/ диссертация канд. економ. наук.: 08.00.11 / Донецкий национальный университет. – Донецк, 2007 – 188 с.
11. Лысенко Ю. Г., Соломаха С. А. Механизмы адаптивного управления портфелем заказов в условиях нестабильного спроса // Новое в экономической кибернетике: Сб. науч. ст., Донецкий нац. ун-т. // Модели формирования портфеля заказов на предприятиях и в организациях. – Донецк : ДонНУ, 2005. – №2. – С. 14–26.
12. Производственный менеджмент [текст] : учеб. / В. А. Козловский [и др.] ; под. общ. ред. В. А. Козловского. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 574 с.

Научно обоснована необходимость усовершенствования организационно-экономического механизма управления минимизацией иммобилизованных средств, вложенных в материалы. Предоставлена методология расчета экономической эффективности внедрения на машиностроительных предприятиях усовершенствованного механизма управления минимизации иммобилизованных средств, вложенных в материалы.

Ключевые слова: механизм управления, вложенные в материалы средства, иммобилизация, минимизация затрат, высвобождение, задействованные средства.

The necessity of improving organizational and economic mechanism of minimizing materials invested immobilized funds is scientifically grounded. Methodology for calculating cost-effectiveness of introducing advanced management mechanism at machine-building enterprises to minimize materials invested immobilized funds is provided.

Keywords: management mechanism, materials invested funds, immobilization, cost minimization, release, committed funds.

Рекомендовано до друку д. е. н., проф. Вагоновою О. Г.

Надійшла до редакції 16.01.14 р.